

19 октябрь конне ботен донья буенча «Татарча диктант» дигән белем бирү акциясе үттә.

Бүгүнгә килеп ирешкән мөгълүматлар буенча, быел «Татарча диктант» акциясе 85 мән кешене берләштерде. Татар әдәби телен белү нәм дорес язуга кызыксынуны үстерүне максат итеп куйган акция милләттәшләребез яшәгән барлык тобәкләрдә нәм илләрдә оештырылды; барлыгы 1410 мәйданчыкта узды. Диктантны 22 чит ил нәм Россиянен 47 субъекты язды. Бу хакта Ботендонья татар яшьләре форумы хәбәр итә.

Гадәти булмаган акция кысаларында теләге булган һәркем татар теле буенча белемнәрен тикшерә алды. Шулай, Мордовиябезнен барлык татар телен ойрәнгән мәктәп укучылары, укытучылары, житәкчеләре, кин жәмгыятьчелек вәкилләре «Татарча диктант»ны язды. Мәсәлән, Рузаевка районы Татар Пешләсе гомуми белем бирүче урта мәктәбе укучылары нәм укытучылары, шулай ук Муратова Диана Рәшит кызы - «Балачак» дигән Татар Пешләсенен балалар бакчасы структур бүлекчәсе тәрбиячәсе нәм Багапова Диана Марат кызы - «Тат-Пешләсе мәдәният йорты» мәдәни оештыручысы-культурорганизаторы диктантны татарча яздылар. Диктант текстын мәктәптә татар теле нәм әдәбияты укытучысы булып дүрт дистәгә якин еллар хезмәт иткән Сания Спартак кызы Саляева укыды. «Безнен мәктәп бинасына да туган телен яраткан татарларыбыз жыелды. һәр теләгән

кеше, диктант язуда катнашып, татар телен белү дәрәжәсен тикшереп карый алды. Без теләп, аерым дулкынлану белән диктантны яздык; нәтижәләр шатландыра», - дип кыска фикере белән уртаклашты Сания Спартаковна.

Кадошкино районы Большие Поляны топ мәктәбендә озак еллар туган телебез нәм әдәбиятыбыз буенча белем биргән укытучы Зәйнәб Хосәен кызы Кильдеева диктантны әйтеп яздырды. Барлыгы унбишәв - укучылар, укытучылар, мәктәп директоры яздылар. Педагог фикеренчә, мондый акцияләр үткөрү бик моңим, бу туган телгә карата хормәт нәм мөхәббәт тәрбияли, ә диктант язудагы кыенлыклар татар телен белүдәге житешсезлекләр турында уйланырга мәжбүр итә.

Дубенка районындагы Ломат авылы балалары, укытучылары белән бергә ун кеше, Кочкурово урта мәктәбендә Альфия Кетдүс кызы Узбякова әйтеп диктантны татарча яздырды.

Быел беренче тапкыр Саранск шәһәренен «Ускудар» мәчетендә Мордовия

Республикасы моселманнарынын Региональ Диния нэзарэте нэм «Бердәмлек» моселман хатын-кызларынын ижтимагый оешмасы акциягә кушылды. Бу мәчеткә

136 ир-ат нэм торле буын хатын-кызлары жыелды. Ин яшь катнашучы - 7 яшьлек Хәлим Бикмаев, ә ин олкәне - 83 яшьлек Сания ханым Бикбаева булды. Диктант очен татар язучысы Газиз Мохәммәтшин әсәрәннән «Саумысыз, аккошлар» дигән озек сайлап алынган иде.

«Татар кешесе очен, туган телен яратучылар очен бу акция бик әнәмиятле. Шундый мероприятие туган (татар) телебезне саклап калу проблемасын ача. Чонки туган телгә, татар теленә, игътибар бирү, туган телгә карата мэхәббәт хисләре тәрбияләв очен, туган телне лаеклы ойрәтү шартлары булдыру кирәк инде. Балан татарча сойли дип горурланма, оныгын татарча сойләгәнгә горурлан, ди халык. Баланы туган татар телен белүгә кызыксындыру кирәк. Минемчә, бу акция туган телебезгә карата мэхәббәт уята», - дип ассызыклады «Ускудар»да укучылары белән бергә диктант язучы Ләмберә районы Пензятка урта мәктәбе татар теле нәм әдәбияты укытучысы Рауза Мокаддәс кызы Юмаева.

Торле яшьтәге шәнәрдәшләребезне диктант язу эшенә күбрәк жәлеп итү очен, Ислам мәдәният Үзәгенен конференц-залында, икенче ел беррәттән, Мордовия татарлары «Татарча диктант» акциясендә катнаша. Быел ИКЦ тулы зал жыйды: анда мәктәп укучылары, студентлар нәм олкән буын вәкилләре, Мордовиядә үткән «Татар кызы - 2018» конкурсантлары да катнашты. Диктант текстын Ромоданово районы Белозерье урта мәктәбе укытучысы Адилә Фатыйх кызы Янгличева укыды. Бу бинада үткән проектны оештыручылар нәм партнерлар исемен дә әйтеп китәргә кирәк, ул - Мордовия Республикасы татарларынын

«Якташлар» тобәк милли-мәдәни автономиясе нәм Ислам мәдәни Үзәге. Диктант буенча ин яхшы нәтижәләрнен берсен «Мордовия Татар кызы–2018» конкурсынын вице-миссы Линиза Карабанова күрсәтте.

Саранск шәнәрендәге Халыклар йорты бинасында да «Татарча диктант» дигән ботендонья акциясе узды. Моим әтәлекле чараны тиешенчә югарылыкта оештыру эшендә татар бизнесменнары клубы («Клуб татарских бизнесменов»), «Мордовия моселманнары» Хәйрия фонды, МАИБ әгъзалары ярдәме белән оештырылды. Әлегә акциядә торле яшьтәге мәктәп укучыларыннан алып пенсионерларга кадәр йөздән артык кеше катнашты.

Ромоданово районындагы Белозерье авылындагы «Жома» мәчетендә, тирә-күрше авыллар халкы белән бергә, илле кеше «Татарча диктант»ны яздылар.

Киләчәктә дә мондый тор акцияләрне күмәкләшеп, бердәм уздырык; милләтебезне,

телебезне саклауда взебездән олеш кертик.

Искәртеп китәргә кирәк. Диктант нәтижеләре әлеге акцияне үткәргәннән сон 30 коннән дә сонга калмыйча басылып чыгачак. Аларны <http://diktant> сайтында белергә була.

Быел «бишле» алучыларга «Татарча яз» значоклары бвләк ителәчәк.

Наилә Насырова